

WANDELROUTE PIETERPAD PROLOOG PLUS EXTRAATJE | GRONINGEN

Pieterpadwandelaars kennen 'De Proloog': een opwarmertje van 10 kilometer, veelal over verharde wegen tussen Pieterburen en het wad (lus A). We voegden wat meanders en mals gras toe voor de Proloog Plus (lus B). De lussen komen samen in Pieterburen, waar bijna dagelijks Pieterpadders in spe uit bus 68 stappen.

Deze wandeling is ook gepubliceerd in de ANWB wandelgids | 52 wandelroutes in Nederland, 2022.

INFORMATIE WANDELROUTE PROLOOG PIETERPAD PLUS

Lengte: 10/12/20,7 km

Start/eindpunt: Pieterburen centrum, bij halte Pieterplein van bus 68, tegenover café Bij de burens van Pieter (Hoofdstraat 82).

Markering: Wandelnetwerk Waddenwandelen: witte pijl op blauw-rode ondergrond.

P: Langs de klinkerweg tussen camping Boet'n Toen en de Petruskerk. Of op het Pieterplein bij het Zeehondencentrum.

OV: QBuzz 68 (qbuzz.nl) verbindt alle dorpen op de route.

Horeca: Pieterburen: centrum. Tip: Theeschenkerij Domies Toen, Hoofdstraat 76, domiestoen.nl.

Honden: Niet toegestaan.

Tip: je kunt deze route eenvoudig opsplitsen in twee lussen: lus A (Pieterpad Proloog, 10 km) en lus B (12 km). Of je breidt de route uit tot een tweedaagse tocht: combineer haar dan met Ommetje Hornhuizen op deze site. Handige overnachtingsplaats is Pieterburen.

ROUTEBSCHRIJVING PIETERPAD PROLOOG +

A t/m (..) verwijst naar het punt op de route waar je je bevindt > zie hiervoor de ANWB-wandelgids.

[1] t/m [..] verwijst naar een 'weetje' > zie onderaan de routebeschrijving.

LA = linksaf; RA = rechtsaf; RD = rechtdoor; ri = richting.

A/Start = Bushalte Pieterplein bij grand-café Bij de burenen van Pieter, Hoofdstraat 82, Pieterburen **[1]**.

Met rug naar café Bij de burenen van Pieter: sla LA, Hoofdstraat in. Na Theeschenkerij Domies Toen (linkerhand, **[2]**) LA, ingang Camping Boet'n Toen, klinkerpad. Na 90 m RA pad naar Petruskerk en tuinen. Volg pad tussen Petruskerk en tuin door. Komt weer uit op de Hoofdstraat. Sla LA. Je komt bij kp61.

B = Bij kp61 kun je kiezen: de hoofdroute start met lus A (Pieterpad Proloog, 10 km). Als je alleen lus B (12 km) wilt doen, ga je hier RD. Lees verder bij **E**.

Hoofdroute: bij kp61 RA ri kp11, Dijksterpad, fietspad. Volg markering wandelnetwerk: witte pijlen op blauw-rode ondergrond. Fietspad voert tussen akkers door ri waddendijk. Na 2 km steek RD weg over en vervolg betonnen fietspad. Einde betonpad hek door. Bij kp11 RA ri kp23, op of langs de dijk. Je passeert na 300 m kunstwerk De Wadloper **[3]**.

Vervolg over de dijk **[4]**. Na 1,7 km, bij zesde overstap, vind je onder aan de dijk kp23. Bij kp23 RA ri kp56. Na 1 km bij kp56 ga RD ri kp46. Na ruim 1 km bereik je kp46.

C = Bij kp46 volg kp40, doodlopende weg.

*Tip: Het mooie kerkje van Westernieland **[5]** zien? Ga dan bij kp46 RD, na 400 m kom je uit bij het kerkje.*

Na 700 m in bocht naar links: ga RD fietspad op. Bij kp40 volg kp60, fietspad langs asfaltweg, wordt breed grindpad en komt na 200 m uit op splitsing met betonpad.

D = Sla LA betonpad op (pijl wandelnetwerk/LF-10b). Einde betonpad LA, landweggetje en na 20 m RA betonpad langs akker. Verderop bruggetje over, kruis asfaltweg en volg RD betonpad. Dat slaat haaks LA. Na 400 m op asfaltweggetje (Wilgepad) LA. Eind RA. Op T-splitsing LA, Frederiksoordweg. Einde bij kp60 RA ri kp61, je wandelt centrum Pieterburen binnen. Koffie?

*Tip: tussen centrum Pieterburen en kp99 verderop ligt 2,7 km asfalt. Alternatief: neem bus 68 en stap uit bij halte Driesprong langs de Wierhuisterweg (of een halte eerder bij de bijzondere begraafplaats van Wierhuizen, zie ook route 46). Vervolg routebeschrijving bij **F**.*

E = Bij kp61 volg kp64, RD. Na 1,3 km kom je bij kp64. Langs de weg ligt een verlaten haventje **[6]**. Bij kp64 volg kp88. Bij kp88 volg kp99 over de Wierhuisterweg. Je passeert een bushalte en na 200 m de ingang van de begraafplaats van Wierhuizen **[7]**.

F = Vervolg zuidwaarts over de Wierhuisterweg. Bij kp99 volg kp90, dan kp21, verderop langs Broekstermaar (rivier). Bij kp21 volg kp35, betonnen fietspad. Na 950 m kom je bij houten brug.

G = Overzijde brug LA pad langs de Pieterbuurstermaar. Na 450 m op Y-splitsing met kp35 volg kp36, dan kp10 (Dwarsweg) en kp92 (Oosterweg). 680m na kp10 op splitsing RA, pad langs akker. Route slaat LA, dan over loopvlonder en buigt LA langs Landgoed Clevering. Pad komt uit op de weg.

H = Overzijde weg RD, onverhard pad door bosrand, verderop langs sloot. Na 350 m haaks RA, sloot over en LA, graspad. Buigt langs loods en komt uit bij hoge houten brug **[8]**. Aan overzijde kp92.

Bij kp92 RA (ri 65), betonpad langs sloot. Na 1 km, op splitsing, kies pad haaks LA (verlaat netwerk), slaat verderop haaks RA. Op volgende splitsing links aanhouden, om camping Boet'n Toen heen. Verderop langs ingang Petruskerk/tuinen. Eind klinkerweg RA, Hoofdstraat. Na 100 m ben je terug bij de start in het kloppende hart van Pieterburen.

WEETJES PIETERPAD PROLOOG

[1] Gezellig Pieterburen

Pieterburen is een gezellig dorp met veel aanloop: wadlopers, fietsers, wandelaars, zeehondenliefhebbers en dagjesmensen. Waarschijnlijk heeft de eerste bewoner de Petruskerk gesticht, in 1448. De fraai gelegen kerk met botanische tuin heeft veel bewonderaars, vooral de triomfboog en de eikenhouten kansel in classicistische Lodewijk XVI-stijl zijn in trek. Ook bijzonder is het Leichel-orgel uit 1901, dat nog wordt bespeeld.

Pieterburen is ook het officiële startpunt van het Pieterpad, de bekende langeafstandwandeling van Pieterburen naar de Sint-Pietersberg bij Maastricht, 492 km in totaal. Het pad is tussen 1978 en 1983 uitgestippeld door de vriendinnen Toos Goorhuis-Tjalsma en Bertje Jens. Het aantal Pieterpad-wandelaars ligt inmiddels ver boven de miljoen. Het pad telt 26 etappes. De snelste tijd waarin de route is afgelegd bedraagt 78 uur 10 minuten. Op naam van Van Vleuten (18 mei 2021), een ultrarenner.

[2] Domies Toen

Naast de Petruskerk vind je Domies Toen, de Tuin van de Dominee. Deze 19e-eeuwse 'slingertoen' is omgetoverd tot een fraaie botanische tuin met rozen, kruiden, akkerbloemen, vijvers, oude bomen, hagen en vele stinzenplanten. Het oude schooltje voor godsdienstonderwijs tegenover de tuin is nu een theeschenkerij met een informatiecentrum over spelt. Je kunt er echte Groninger speltkoek kopen. En die is met noten en rozijnen.

[3] De roep van De Wadloper

Deze wadloper van roestvrij staal die tot zijn middel in de Waddenzee staat, is een werk van kunstenaar Harm Blanken. Het staal van het kunstwerk gaat haast naadloos over in de slenken en geulen van het wad. Als het hard waait, giert de wind door het open staal en lijkt de wadloper te roepen. En als de zon ondergaat, weerkaatst het metaal het rood-oranje licht en zet de wadloper in een warme gloed.

[4] Langs de randen van de Waddenzee

Het is heerlijk wandelen over de zeedijk, de wind om je hoofd, het gekwetter van vogels. Tot ver kijk je uit over de zandplaten en kwelders waar allerlei zoutminnende planten groeien. Vooral zeekraal, en landinwaarts kweldergras. Nog hogerop, waar de kans op overstromingsgevaar klein is, groeit Engels gras en strandkweek. In de kwelders broeden kluten, scholeksters en tureluurs. En in de winter vergaan horen en zien je, als tienduizenden steltlopers, ganzen en eenden hier neerstrijken om te overwinteren of om bij te tanken.

[5] De kerk van Westernieland

Toen een stormvloed in de kerstnacht van 1717 het dorp Westernieland gedeeltelijk wegspoelde, werd ook deze 13e-eeuwse kerk zwaar beschadigd. Het zeewater stond twee meter hoog en alle banken waren op het koor gespoeld. Op het kerkhof vind je grafstenen van robbenjagers, een beroep dat tot 1957 nog levend was. En dat terwijl één dorp verderop - in Pieterburen - zehonden opgevangen en beschermd worden. In de oude pastorie (de weem) werd in 1944 domineeszoon Freek de Jonge geboren.

[6] Een haven zonder boten

Nadat de oude rivier de Hunze hier, bij Wierhuizen, rond het jaar 1000 met een dam werd afgesloten van de zee konden er geen schepen meer aanleggen. Het gebied rondom - eindelooze akkers - wordt 't Houweel genoemd.

[7] Een kerkhof zonder kerk

Het is kerstnacht 1717. Na een dagenlange zuidwesterstorm draait de wind met orkaankracht naar het noordwesten. De dijk ten noorden van Pieterburen begeeft het, zoals vele dijken langs de kust. In Groningen komen 2276 mensen om en worden 1560 huizen verwoest. Ook in Wierhuizen is het leed groot: 17 huizen, 40 mensen, 48 gehoornde beesten, 26 paarden, 1 varken en 63 schapen worden door het water verzwolgen. Wat van de kerk aan stenen over is, wordt gebruikt om de dijk te herstellen. In het lijkhuisje zie je tot waar het wassende water stond. Er hangt daar ook een bel. Volgens geruchten is die nuttig: te vroeg doodverklaarden die plots ontwaakten, konden aan de bel trekken om te laten weten dat ze nog niet zover waren.

[8] Hoog en van hout

Dit hoogholtje over de Pieterbuurstermaar maakt sinds 2016 deel uit van het Pieterpad. Zo'n hoge brug is een typisch Gronings verschijnsel: een smalle vaste brug, hoog genoeg om schepen te laten passeren en gemaakt van hout, holt in het Gronings, vandaar 'hoogholt'.

Laatste herziening mei 2022